

Деспина Ангеловска

"Nation and Narration"
edited by Homi K. Bhabha,
Routledge, London, 1990

Приредувачот на зборникот „Нација и нарација“, Хоми Баба е еден од побитните теоретичари на постколонијалните студии и воедно следбеник на постструктурализмот, особено на Дериде, Лакан и Фуко. Оваа книга, оттаму, навлегува во „есенцијалистичките“ читања на националноста кои се обидуваат да ги дефинираат и натурализираат нациите од „Третиот Свет“ со помош на претпоставката за хомогени, вродени и историски континуирани традиции, која лажно го одредува и обезбедува нивниот подреден статус. Наспроти обидите за „есенцијализирање“ на нацијата, Хоми Баба поаѓа од претпоставката дека целокупната смисла на националноста е наративизирана. „Нациите“, со други зборови, се „наративни“ конструкции. Користејќи ги постмодернистичките концепти на мимикрија и деконструкција, Баба придонесува воедно кон ригорозното преобмислување на национализмот, претставувањето, и отпорот, истакнувајќи ја, пред сè, „амбивалентноста“ или „хибридноста“ карактеристична за местото на колонијалното оспорување – тоа е еден речиси невоочлив простор во кој културните разлики произведуваат имагинарни „конструкции“ на културен и национален идентитет. Обележје на оваа книга би можело да биде поделениот симбол на културната разлика во кој анти-националистичката, амбивалентната нација-простор станува крестопат кон нови транснационални култури.

Despina Angelovska

"Nation and Narration"
edited by Homi K. Bhabha,
Routledge, London, 1990

Вотуеси i пëрмблeдhjes "Kombi dhe naracioni", Homi Baba është njëri ndër teoricienët më të rëndësishëm të studimeve postkoloniale dhe njëherësh ithtar i poststrukturalizmit, veçmas të Deridës, Lakanit dhe Fukosë. Ky libër, së këndejmi, depërton në leximet "esencialiste" të kombësisë të cilat orvaten ta definojnë edhe natyralizmin e kombeve nga "Bota e tretë" me ndihmën e supozimit për tradita homogjene, origjinare dhe historikisht të vazhdueshme, që rrejshëm e cakton dhe e siguron statusin e tyre të nënshtruar. Përkundër orvatjeve për "esencializimin" e kombit, Homi Baba niset nga supozimi se kuptimi i tërësishëm i kombësisë është narrativizuar. "Kombet", me fjalë të tjera, janë konstruksione "narrative". Duke i shfrytëzuar konceptet postmoderniste të mimikrisë dhe dekonstruksionit, Baba njëherësh kontribuon për rishqyrtimin rigoroz të nacionalizmit, paraqitjes dhe rezistencës, duke theksuar, para së gjithash, "ambivalencën" ose "hibriditetin" karakteristik për vendin e ndërmohimit kolonial - kjo është një hapësirë thuajse e pahetueshme në të cilën dallimet kulturore prodhojnë "konstruksione" imagjinare të identitetit kulturor e kombëtar. Shenjë dalluese e këtij libri do të kishte mundur të jetë simboli i ndarë i dallimit kulturor në të cilin hapësira antinacionaliste, ambivalente bëhet udhëkryq drejt kulturave të reja transnacionale.

Според зборовите на еден од авторите, во својата амбивалентност нацијата е налик на „модерниот Јанус“. Оваа книга го преиспитува културното претставување токму на таа амбивалентност на модерното општество. Нејзината цел, како што вели Хоми Баба, е да го испита амбивалентниот лик на самиот јазик во конструкцијата на амбивалентниот дискурс за нацијата. Текстовите во зборникот, почнувајќи од проблематизирањето на единството на нацијата сè до артикулацијата на културната разлика во конструкцијата на една интернационална перспектива, ја прават видлива хетерогеноста во поимањето на нацијата. Тие придонесуваат за воочувањето на културната темпоралност на нацијата која, оттука, е впишана во една уште повеќе транзициона општествена стварност. Нарацијата во оваа книга е историја, а историјата нарација. Книжевната критика, тука, станува историска. Зборникот е составен од студии на националните наративни канони – австралиски, латино-американски, афро-американски и англиски – па сè до анализи на националните нарации кај познати автори како Дикенс, Вулф, Ружди, итн.

На крајот, „Нација и нарација“ е уште една книга која, во земјата и времето на големите национални и националистички митови, е особено препорачлива за читање.

Sipas fjalëve të njërit nga autorët, kombi në ambivalencën e tij i ngjan “Janusit modern”. Ky libër e rishqyrton prezantimin kulturor pikërisht të kësaj ambivalence të shoqërisë moderne. Qëllimi i tij, siç thotë Homi Baba, është të analizohet pamja ambivalente e vetë gjuhës në konstruksionin e diskursit ambivalent për kombin. Tekstet në përmbledhje, duke u nisur nga problematizimi i unitetit të kombit deri te artikulimi i dallimit kulturor në konstruksionin e një perspektive ndërkombëtare, e bëjnë të dukshëm heterogjenitetin në definimin e kombit. Ata kontribuojnë për ta vënë re temporalitetin kulturor të kombit, i cili, së këndejmi është futur në një realitet edhe më tranzitiv shoqëror. Narracioni në këtë libër është histori, kurse historia narracion. Kritika letrare, këtu, bëhet historike. Përmbledhja është e përbërë nga studime të kanoneve kombëtare narrative - australiane, latinoamerikane, afroamerikane dhe angleze - e deri te analizat e narracioneve kombëtare te autorët e njohur si Ç. Dikensi, V. Vulf, S. Ruzhdiu, etj.

Në fund, “Kombi e narracioni” është edhe një libër i cili, në vendin dhe në kohën e miteve të mëdha nacionale e nacionaliste, preferohet në mënyrë të veçantë për lexim.

Përkthim: Lindita Ahmeti